UNIVERSITETET I BERGEN
Det juridiske fakultet

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 20/16
Møtedato: 15.03.2016
Journalnummer: 2016/2900

ÅRSPLAN FOR FORSKNING 2016

Årsplan for forskning fungerer som et planleggingsverktøy for fakultetsledelsen, forskningsdekanen og Forsknings- og stabsseksjonens arbeid. Parallelt med utformingen av denne planen arbeider fakultetet med sin nye strategi for perioden 2016-2022. Denne skal presenteres i Fakultetsstyret 7. juni. Fakultetets nye strategi vil sette en rekke premisser for forskningsinnretningen de neste årene. Siden årsplanen skal bygge opp under fakultetets forskningsstrategi, og den nye strategien er under prosess, vil enkelte områder i handlingsplanen for 2016 blir kortere omtalt.

Som del av arbeidet med universitetets sentrale forskningsmelding, forskerutdanningsmelding og utdanningsmelding, skal det i tillegg utarbeides egne meldinger fra fakulteter og institutter, der det rapporteres om utfordringer og utviklingstrekk innen for hvert av områdene; forskning, utdanning og forskerutdanning.

Forskningsmelding 2015 skal avgis innen 10. april, og forskningsdekan og Forsknings- og stabsseksjonen ber fakultetsstyret om fullmakt til å utarbeide Forskningsmeldingen 2015 fra fakultetet på grunnlag av Årsplan forskning 2016 og Årsrapport Forskning 2015.»

Vedlagte utkast til årsplan for forskning ble behandlet i Forskningsutvalget i møte 01.03.2016. Forskningsutvalget uttaler følgende:

«Årsplanen for forskning 2016 anbefales fremmet for fakultetsstyret, med de justeringene som fremkom i møtet. Forskningsutvalget anbefaler at Forskningsmeldingen 2015 fra fakultetet, som skal sendes inn til UiB sentralt, kan utarbeides på grunnlag av Årsplan forskning 2016 og Årsrapport Forskning 2015.»

Dekan og fakultetsdirektør fremmer saken med følgende forslag til

vedtak:

Styret for Det juridiske fakultet godkjenner Årsplan for forskning 2016, i samsvar med det fremlagte utkastet og eventuelle merknader som fremkommer i styremøtet. Fakultetsstyret gir

forskningsdekanen og Forsknings- og stabsseksjonen fullmakt til å utforme Forskningsmeldingen 2015 på bakgrunn av Årsplan forskning 2016 og Årsrapport forskning 2015.»

Asbjørn Strandbakken
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

07.03.2016

KMA

Vedlegg:

Årsplan for forskning 2016

Vedlegg

ÅRSPLAN FOR FORSKNING 2016

1. Innledning

Årsplanen for 2016 skal fungere som et planleggingsverktøy for fakultetsledelsen, forskningsdekanen og Forsknings- og stabsseksjonens arbeid. Planen behandles i Forskningsutvalget 1. mars og Fakultetsstyret 15. mars. Parallelt med utformingen av denne planen arbeider fakultetet med sin nye strategi for perioden 2016-2022. Denne skal presenteres i Fakultetsstyret 7. juni. Fakultetets nye strategi vil sette en rekke premisser for forskningsinnretningen de neste årene. Siden årsplanen skal bygge opp under fakultetets forskningsstrategi, og den nye strategien er under prosess, vil enkelte områder i handlingsplanen for 2016 blir kortere omtalt.

2. Organisatoriske utfordringer

2.1 Rekruttering

Fakultetet har også i 2016 fokus på å rekruttere dyktige medarbeidere. I det følgende kommenteres rekruttering til stillinger som stipendiat og førsteamanuensis særskilt.

Stipendiater

Måltallet for rekrutteringsstillinger er 24 årsverk i 2016 og fakultetet har budsjettert med et gjennomsnitt i 2016 på 26 årsverk. I snitt må fakultetet rekruttere fem stipendiater i året for at de øremerkede midlene til formålet skal brukes. Forskerutdanningsprogrammet bør videre ha minst 5-6 nye stipendiater for oppstart januar 2017. For å sikre et godt rekrutteringsgrunnlag til stipendiatstillinger har fakultetet tidligere hatt en ordning med stormasterstipend, men denne ordningen ble av budsjettmessige hensyn ikke videreført i 2015. I stedet lyste fakultetet ut to universitetslektorstillinger vårsemesteret 2015 for tiltredelse høsten 2015 for ikke å miste aktuelle kandidater som var ferdig i vårsemesteret. Fakultetsledelsen har oppsummert at fjorårets rekrutteringsgrunnlag ble for lavt, og at det er behov for å gjøre en grundig evaluering av fjorårets prosess.

Tiltak: Evaluere rekrutteringsprosessen

I samarbeid med faglig ledelse vil Forsknings- og stabsseksjonen i løpet av våren 2016 evaluere hele rekrutteringsprosessen til stipendiatstilling ved Det juridiske fakultet. Det vil blant annet bli lagt frem forslag om å opprette et Innstillingsutvalg for stipendiatstillinger, og det vil bli laget forslag til nye retningslinjer for søkere og bedømmelseskomité.

Tiltak: Finansiering av en stipendiatstilling fra Forskningsrådets program «offentlig ph.d.»

Fakultetet har inngått et samarbeid med Skatt vest om å søke Forskningsrådet om finansiering av en offentlig ph.d. Prosjektet er nærmere beskrevet under punktene 3.1. og 4.1.2. I 2017 er det ytterligere planer om å søke offentlig ph.d. i samråd med Domstolsadministrasjonen.

Tiltak: Forbedre rutiner for mottak av nye stipendiater
Forsknings- og stabsseksjonen jobber kontinuerlig med å forbedre rutiner for mottak av nytilsatte, og arbeidet har vært spesielt rettet mot mottak av stipendiater.

Fakultetet opprettet i 2015 en egen side på WIKI med relevant informasjon for nyansatte, og vil i 2016 forbedre og utvikle disse sidene.

Fakultetet ønsker å ha felles nyansattmøte for alle stillingskategorier en gang per semester. Her vil representanter for faglig og administrativ ledelse være representert, og ellers relevante personer fra administrasjon. Aktuelle tema for nyansattmøte vil være: ledelse og organisering ved fakultetet, strategiplan, etikk, og undervisningsplanlegging/-rapportering. Forsknings- og stabsseksjonen planlegger sitt første felles nyansattmøte i mars/april 2016.

Førsteamanuensis
Fakultetet arbeider målrettet med en jevn oppbygging av den vitenskapelige staben. Det skal ansettes i totalt 9 stillinger med førstekompetanse. Det ble ikke ansatt noen i fast stilling i 2014 mens det i 2015 ble ansatt 3. I 2016 vil det ikke bli ansatt noen nye, men fakultetet tar sikte på at det lyses ut 3 stillinger til høsten, med ansettelse i 2017.

2.2 Forskergruppene

Ved inngangen til 2016 er det totalt 13 forskergrupper ved fakultetet. Høsten 2015 gjennomførte forskningsdekan og seksjonssjef for Forsknings- og stabsseksjonen individuelle samtaler med hver av forskergruppelederne for å få bedre kunnskap om aktivitet og fremtidige planer i forskergruppene. Samtalene avdekket at forskergruppene fungerer ulikt. Mens noen har en sterk identitet og er integrert i felles prosjekter, fungerer andre i større grad som en felles møteplass. Noen av forskergruppelederne har selv uttrykt ønske om å vurdere faglig innretning og organisering av sin forskergruppe. Dette bakteppet vil bli tatt med i det pågående strategiarbeidet på fakultetet. Det foreligger ingen planer om å endre den overliggende strukturen til forskergruppene, men fakultetets påbegynte strategiprosess har avdekket et behov for å vurdere om det er behov for å bygge inn supplerende og mer fleksible organisasjonselementer i strukturen. Forskergruppene er organisert rundt de faglige disiplinene, men ivaretar i mindre grad eksterne forventinger om tverrfaglighet, samfunnsutfordringer, internasjonalisering og innovasjon.

Det er viktig for fakultetet å sikre gode rammebetingelser for forskergruppene. **Følgende tiltak videreføres i 2016:**

- Hver forskergruppeleder får kr.25.000 til driftsstøtte. I forskergrupper med delt lederskap, får hver forskergruppeleder kr.20.000 i driftsstøtte.
- Ordningen med vit.ass-støtte på inntil 30 timer pr forskergruppe videreføres.
- Tiltaket med små driftsmidler videreføres. For inneværende år er det fordelt kr.700.000 i driftsstøtte til forskergruppene. I tillegg er det tildelt kr. 298.500 i driftsstøtte til

enkeltforskere. I FU-møte 25. januar ble det vedtatt at retningslinjene for små driftsmidler skal oppdateres med tydeligere kriterier. Forsknings- og stabsseksjonen vil lage et utkast til nye retningslinjer i andre halvår.

2.3 Forskningsadministrasjonen

<u>Tiltak:</u> Målrettet informasjon om relevante utlysninger fra Norges forskningsråd, EU (HORIZON2020) og andre finansieringskilder, og tilby administrativ spisskompetanse under søknadsskrivingen

Som et ledd i å øke fakultetets inntekter er det behov for å utvide den eksterne prosjektporteføljen. I samarbeid med prodekan for forskning er det etablert en «task-force-gruppe» med nøkkelpersoner fra Forsknings- og stabsseksjonen som analyser alle relevante forskningsprogram og utlysninger fra eksterne kilder som Forskningsrådet, HORIZON2020, Bergens forskningsstiftelse m.m.. Målet for gruppen er å i) studere alle forskningsutlysninger som kan være aktuelle for de ulike fagmiljøene på fakultetet, ii) ta direkte kontakt med de aktuelle fagmiljøene for å legge planer for mulige søknader og iii), bistå fagmiljøene med søknadsskriving og oppsett av budsjett. Dersom prosjektet blir finansiert, bistår Forsknings- og stabsseksjonen prosjektlederne med kontraktsinngåelse, økonomi/regnskap, ansettelser, avviksbehandling, samt fremdrifts- og sluttrapportering.

<u>Tiltak</u>: Stimulere til økt BOA-aktivitet ved å innføre insentiver for forskere som vil arbeide med søknader om eksternfinansiering av forskningsprosjekter

17. mars 2015 vedtok Fakultetsstyret en ordning med frikjøp fra undervisning for forskere som skulle arbeide med prosjektsøknader om eksternfinansiering. Per februar 2016 har tre av fakultetets forskere benyttet seg av dette for prosjektsøknader de arbeidet med i 2015. I Fakultetsstyret 2. februar 2016 ble problemstillingen reist om dette insentivet er et egnet tiltak til å stimulere flere forskere til å søke om eksterne midler. I Fakultetets strategiplan for 2011-2015 står det eksplisitt at «*Det kan gis ressurser og strategisk støtte til fagmiljøer, dersom fagmiljøet har dokumentert særlige indikatorer for vekst og kvalitet.*» Videre står det at «*Indikatorer for slik vekst og kvalitet er bl.a. at fagmiljøet har en eller flere prosjektideer for større forskningsprosjekter i samarbeid med attraktive samarbeidspartnere som innen relativt kort tid kan generere ekstern finansiering*.» Ulike former for insentiver vil bli grundig vurdert i den pågående strategiprosessen. Det vil bli belyst om fakultetets strategiplan er fulgt opp på dette området, og om det vil være behov for å foreslå andre typer insentivordninger.

<u>Tiltak:</u> Evaluere ordningen med personlig annuum til stipendiater

Forsknings- og stabsseksjonen vil foreta en årlig evaluering av ordningen med personlig annuum til stipendiater. Evaluering og oversikt over forbruk vil bli presentert for FU og Fakultetsstyret i løpet av første halvår.

<u>Tiltak:</u> Videreutvikle administrativ spisskompetanse til nytte for fakultetets forskere

Forsknings- og stabsseksjonen har som kontinuerlig mål å spisse og utvide sin kompetanse for å kunne gi best mulig bistand til fakultetets forskere. De ansatte i seksjonen er på hvert sitt fagfelt representert i sentrale UiB-fora. Dette kommer fakultetets forskningsmiljøer til gode, det være seg

innen eksternfinansiering, rekrutteringspolitikk eller budsjettering. Følgende UiB-fora kan nevnes: BOA-forum (eksternfinansiering) i regi av Forskningsavdelingen, Økonomiforum i regi av Økonomiavdelingen, HR-forumet i regi av HR-avdelingen, ph.d.-forum i regi av Forskningsavdelingen, Bestillingsforum – Eiendomsavdelingen og Cristin-kvalitetssikringsgruppe. Utover dette deltar seksjonens ansatte på årlige konferanser som Internasjonaliseringskonferansen (i regi av SIU), NARMA-nettverk (Norwegian Network for Administration and Research Management) og nasjonal forskerutdanningskonferanse.

2.4 ARBEID FOR Å STYRKE FORSKNINGSLEDELSE, ORGANISERING OG STRATEGISK PLANLEGGING

<u>Tiltak:</u> Ferdigstille ny strategi for fakultetet for 2016-2022. Legges fram i Fakultetsstyret 7. juni
Fakultetets strategi (2011-2015) avløses i inneværende år av en ny strategi for perioden 2016-2022. En rekke strategiske tiltak vil fremkomme i den nye strategien, og den nye strategien vil legge seg tett opp til universitetets strategi Hav-Liv-Samfunn. Strategiarbeidet startet opp med en Kick-off for alle ansatte i Universitetets aula 8. februar. Der ble spørsmål knyttet til de fire kjerneoppgavene; forskning, utdanning, formidling og innovasjon, diskutert. I den ferdige strategien vil faglige satsningsområder, tverrfaglighet, internasjonalisering, digitalisering og organisering bli omtalt. Forskningsledelse vil være et sentralt element her. Strategien skal presenteres i Fakultetsstyret 7. juni.

3. Forskerutdanningen

3.1 FORHOLDET MELLOM FORSKERUTDANNING OG FORSKNINGSSATSNINGER

Det har alltid vært en tett kobling mellom fakultetets forskningssatsninger og stipendiatene som deltar i forskerutdanningen. Ved en del spissede utlysninger av stipendiatstillinger har fakultetet sikret rekruttering til prioriterte fagområder i tråd med Strategiplanen for 2011-2015. Fakultetets strategi for 2011-2015 gjelder fortsatt i påvente av ny.

<u>Tiltak:</u> Søke om finansiering av ph.d.-stillinger i eksternfinansierte prosjekter
Fakultetets økonomiske situasjon tilsier at det ikke er handlingsrom til å kunne dekke alle rekrutteringsbehov over fakultetets grunnbudsjett. Fakultetet er derfor avhengig av å sikre nyrekruttering via eksterne finansieringskilder, og vil jobbe målrettet for å få dette til, blant annet gjennom å søke om finansiering av ph.d.-stillinger i de fleste relevante forskningsprogram med utlysninger om eksternfinansiering.

<u>Tiltak:</u> Nye ph.d.-stillinger via satsning på oppbygging av fagmiljø i skatterett
Fakultetet har planer om å etablere et forskningsmiljø knyttet til skatterett. Det er planer om tre stipendiatstillinger på dette fagfeltet, hvor én er gjennom ordningen offentlig-ph.d. finansiert av Forskningsrådet i samarbeid med Skatt vest. Den andre finansieres av NHH og den tredje planlegges

finansiert av Det juridiske fakultet. Ytterligere informasjon om satsningen under punktene 2.1 og 4.1.2.

3.2 Gjennomstrømming

<u>Tiltak:</u> Fadderordning for universitetslektorer
I 2014 startet fakultetet et prosjekt der personalgruppen og ph.d.-koordinator gjennomgår rutiner for mottak og oppfølging av stipendiatene. Dette arbeidet har båret frukter i form av oppstartssamtaler mellom ny stipendiat, leder for forskerutdanningen og veiledere(e). Nye stipendiater får også oppnevnt en viderekommen stipendiat som fadder. Erfaringen er at mange stipendiater begynner universitetskarrieren gjennom en stilling som universitetslektor, og fakultetet ser det som hensiktsmessig å fremskynde fadderordningen for disse.

<u>Tiltak:</u> Følge opp stipendiatene for å redusere forsinkelser og hindre frafall
Leder for forskerutdanningen, forskningsdekan, HR-ansvarlig for stipendiater og ph.d.-koordinator har jevnlige møter hvor de går gjennom status for alle ph.d.-kandidater. I tillegg kommer midtveisevalueringen og medarbeidersamtaler. Til sammen vil dette bidra til at fakultetet kan unngå eller fange opp eventuelle utfordringer på et så tidlig stadium som mulig, og følge enda tettere opp de som havner på etterskudd ved hjelp av samtaler og eventuelt gjøre rokkering i veiledningssituasjonen.

<u>Tiltak:</u> Gjennomføre motivasjonsseminar
Høsten 2016 planlegger fakultetet et motivasjonsseminar for alle som har hatt midtveisevaluering. Bakgrunnen for dette er at vi ser at stipendiatene i første del av stipendiatperioden har mye program og oppfølging gjennom blant annet Grunnlinjen og Perspektivlinjen (obligatoriske doktorgradsemner), reiser og midtveisevaluering. Deretter blir det roligere, og stipendiatene må i større grad jobbe alene. Med et slikt seminar ønsker fakultetet å motivere den enkelte til å få fart på skrivingen og sette inn støtet fram mot innlevering. De fleste stipendiater har midtveisevaluering i vårsemesteret, og seminar planlegges derfor i september. Aktuelle temaer vil være å holde fokus i innspurten fram til innlevering av avhandlingen. Det planlegges også å ha med en psykolog som kan bygge opp selvtillit og troen på at doktoranden vil «komme gjennom nåløyet». Fakultetet ser for seg et halvdagsseminar lokalisert utenfor Fakultetet med intern og ekstern innleder og avslutning på en restaurant. Det er budsjettert med 50 000 kroner til motivasjonsseminaret.

3.3 Underkjenninger

Ingen avhandlinger ble underkjent ved Det juridiske fakultet i 2015.

3.4 veilederopplæring

<u>Tiltak:</u> Seminar for veiledere

I 2015 ble det gjennomført en UiB-initiert arbeidsmiljøundersøkelse (ARK) blant alle ansatte på fakultetet. I stipendiatgruppen var det 62 % som besvarte undersøkelsen. Et av hovedfunnene var at veiledersituasjonen oppgis som en av flere kilder til manglende progresjon i arbeidet.
I oktober 2015 arrangerte fakultetet et seminar for forskere som veileder ph.d.-kandidater, og vi planlegger å arrangere dette som et årlig tilbud for veiledere ved fakultetet. Fakultetets veiledere var også invitert til å delta på et felles seminar arrangert av fakultetet i Oslo. Vi ser også frem til Universitetets oppfølging av rapporten utarbeidet av arbeidsgruppen som har jobbet med veilederopplæringsspørsmålet etter det sentrale OU-prosjektet.

3.5 Internasjonalisering

I oppstartssamtalen motiveres kandidatene til å knytte seg til utenlandske forskningsmiljø og delta i fora der prosjektet skal presenteres på engelsk. Verdien av utenlandsopphold er også tema i de årlige medarbeidersamtalene med prodekan. Videre informeres det om muligheten for at deltakere på språkkurs godskrives i den valgfrie delen av ph.d.-programmet. De siste par årene har 1-2 kandidater fått dette godskrevet. Flere av stipendiatene har kortere eller lengre utenlandsopphold.

TILTAK: PH.D.-KURS I KINA (SPIRE-midler)

I juni 2016 arrangerer vi for fjerde år på rad tredagers ph.d.-kurs i kinesisk rettskultur på Nordic Centre, Fudan University i Shanghai. Fakultetet har blitt tildelt 100 000 kroner fra SPIRE til dette. I sammenheng med kurset i Shanghai besøker vi Renmin-universitetet i Beijing, der stipendiater fra UiB og Renmin presenterer sine prosjekter i form av en rundebordskonferanse. Erfaringene etter tre kurs i Shanghai og rundebordskonferanser i Beijing er svært gode, og dette har gitt våre ph.d.-kandidater innsikt i og forståelse for kinesisk rettskultur.

Tiltak: Ph.d.-workshop i India (SIU-midler)

I forskerutdanningsmeldingen for 2014 skrev vi om samarbeid med National Law University Delhi (NLUD) at det var planlagt at en mindre forskningsdelegasjon skulle besøke samarbeidsuniversiteter i India i løpet av våren 2015, og at vi skulle få besøk fra de samme universitetene i løpet av høstsemesteret. Disse besøkene ble gjennomført som planlagt, og det er blitt knyttet verdifulle kontakter. I mai 2016 vil en ny delegasjon fra fakultetet besøke National Law University Delhi, hvor vi skal delta i en ph.d.-workshop sammen med indiske ph.d.-er og forskere. Delegasjonen fra Universitetet i Bergen vil bestå av to seniorforskere, to administrativt ansatte og seks ph.d.-er. Det er budsjettert med en tilsvarende reise i 2017. Vi håper dette vil bidra til å legge grunnlaget for et fortsatt godt samarbeid med NLUD. Reisene dekkes i sin helhet av SIU-midler.

3.6 KARRIEREVEILEDNING

Tiltak: Karrierepanlegging for alle ph.d.-kandidater
Prodekan for forskning gjennomfører både oppstartssamtale og årlige medarbeidersamtaler med stipendiatene, hvor blant annet karriereveiledning og mulig fremtid i fakultetets vitenskapelige stab står på agendaen. Det å mobilisere fagmiljøet til å søke ekstern finansiering for midlertidig forsker- eller postdoktorstillinger hører også med i arbeidet med karriereplanleggingen for de stipendiatene

som ønsker en karriere i akademia. Det jobbes systematisk og konkret med å skaffe stipendiatene korte engasjementer de kan tre inn i etter innlevering av avhandlingen, i påvente av faste stillinger. Slike engasjementer har for eksempel vært forskerstilling i et prosjekt, vikariater som førsteamanuensis (ved avvikling av forskningstermin) og universitetslektorstilling på inntil et halvt års varighet. I samarbeid med de enkelte fagmiljøene arbeides det for å få på plass ekstern finansiering i form av midler til midlertidige forsker- eller postdoktorstillinger.

3.7 PUBLISERING

I fremdriftsrapporteringen høsten 2015 oppga 11 av 40 kandidater at de hadde sendt vitenskapelige artikler inn til publisering eller fått publisert med fagfellevurdering. Dette er sannsynligvis lavt sammenlignet med andre fakulteter, men er i tråd med den juridiske forskningstradisjonen. De fleste ph.d.-kandidater i rettsvitenskap skriver avhandlingen som en monografi, slik at eventuelle artikler kommer i tillegg til avhandlingen. Mange av stipendiatene publiserer avhandlingen på renommerte forlag i etterkant av disputasen, som på denne måten gir publikasjonspoeng. Det er viktig at stipendiaten får levert sin avhandling på normert tid. Noen stor produksjon av artikler ved siden av selve avhandlingen kan ikke forventes i løpet av stipendiatperioden.

3.8 Andre forhold av særlig betydning for fakultetets håndtering av forskerutdanningen som har endret seg, eller som man planlegger å endre i perioden.

Økonomiske rammer legger begrensninger på rekrutteringen til doktorgradsprogrammet, og som tidligere nevnt ønsker fakultetet å øke andelen eksternt finansierte stipendiater og inngå samarbeid om offentlig sektor-kandidater. Fakultetet har også utfordringer med å rekruttere de beste kandidatene til programmet i konkurranse med andre interessante juristarbeidsplasser både i offentlig og i privat sektor.

4. Plan for forskningsaktivitet

4.1 PLANER OG PRIORITERINGER

Fakultetets nye strategi vil som tidligere nevnt sette en rekke premisser for planer og prioriteringer de neste årene.

4.1.1 Satsingsområdene i henhold til fakultetets strategiplan 2011-2015

<u>Tiltak</u>: Satsninger - Strafferett og straffeprosess

Bergen Lecture, den årlige forelesningen ved Det juridiske fakultet av en internasjonal ekspert på strafferett og straffeprosess, vil bli arrangert for femte gang i år. Tema for årets forelesning er «strafferettens grenser».

Fakultetets forskergruppe i strafferett og straffeprosess utgjør ett av de største fagmiljøene lokalisert ved ett miljø innen disse fagene, i hvert fall i Nord-Europa. Forskergruppen planlegger en workshop

for å undersøke mulighetene for et nærmere samarbeid med tanke på en overordnet tematikk som kan resultere i publikasjoner. Gevinsten er både publiseringspoeng, synliggjøring av fagmiljøet utad og styrking av posisjonering ved eventuelle fremtidige søknader om ekstern finansiering.

Prosjektet «Strafferettssystemet funksjonalitet» er et tverrfaglig prosjekt der samfunns- og næringslivsforskning er viet en tydelig plass. Det er også samarbeid med andre forskningsinstitusjoner på nasjonalt og nordisk nivå (se nærmere omtale under punkt 4.2 når det gjelder samarbeid med eksterne aktører).

Tiltak: Satsninger - Konkurranse- og markedsrett

Forskergruppen planlegger en workshop om «Effectiveness and Application of EU/EEA law at National level" i august 2016. Dette er den første av tre workshops i perioden 2015-2018, der en samler unge forskere fra Europa for å se på og sammenligne anvendelsen av forskjellige EU-/EØS-rettslige prinsipper i nasjonale domstoler. Målet er å publisere nasjonalrapportene fra hver workshop i separate antologier.

Forskergruppen planlegger besøk til EUI i Firenze (European University Institute), som er en fremtredende forskningsinstitusjon på EU-rett. Målet med besøket er å knytte faglige kontakter og vurdere samarbeid om fremtidige utlysninger av forskningsmidler.

- Den årlige BECCLE-konferansen vil bli avholdt i april. Dette er en todagers konferanse i konkurranserett og konkurranseøkonomi, med ca 40 presentasjoner av pågående forskningsarbeider.
- Det skal gjennomføres en oppstartsworkshop i statsstøtte i forbindelse med prosjektet «Towards more stability, competitiveness and predictability in the financial sector – the relevance of EU/EEA State aid rules and their correct application», med finansiering fra Finansmarkedsfondet.
- Det planlegges et offentlig anskaffelsesseminar med den danske foreningen for anskaffelsesrett og KOFA i juni.
- I forbindelse med seminarserien i regi av BECCLE er det planlagt 5 – 8 ettermiddagsseminar i semesteret.

Tiltak: Satsninger - Formuerett

Det årlige Riezlern-seminaret går av stabelen i mars og samler deltakere fra Norge, Tyskland, Sveits, Frankrike og Australia. Seminaret er tungt på privatrett, EU-rett, konkurranserett og EU-økonomi. Seminaret er godt egnet til å bygge bånd mellom formuerett og konkurranserett. Stipendiater blir invitert til seminaret og får en unik mulighet til å presentere sine prosjekter på engelsk.

I regi av forskergruppen vil det også bli holdt prosjektfremleggelser og presentasjoner med gjester fra andre norske juridiske fakulteter samt utenlandske kapasiteter.

Forskergruppens medlemmer blir også invitert til møter i Finansjuridisk forum (nærmere omtalt under punkt 4.2).

4.1.2 Andre større faglige satsinger

<u>Tiltak:</u> Landslovprosjektet (2014-2024)

Landslovsprosjektet 2014-2024 har som overordnet mål å utforske Kong Magnus VI Landslov av 1274 for å gi ny kunnskap og nye perspektiv til denne. Prosjektet er flerfaglig med forankring i filologi, arkeologi, historie, filosofi, statsrett og rettshistorie. Delprosjektet «Tekst- og disposisjonsvarianter i Landslova av 1274», drevet i samarbeid med Nasjonalbiblioteket, skal etter planen avsluttes ved utgangen av 2016. Når det gjelder delprosjektet «Miserabiles personae» i samarbeid med Stavanger Museum/Barnemuseet, er planen at dette skal resultere i en utstilling i Stavanger i oktober. Det er også planer om å søke om infrastrukturmidler med utgangspunkt i Landslovsprosjektet i 2016 (se punkt 4.5).

<u>Tiltak:</u> Skatterett

Som en del av fakultetets samfunnsoppdrag, har fakultetet planer om å etablere et forskningsmiljø knyttet til skatterett. Dette er et rettsområde av vital samfunnsmessig betydning, og det er presserende behov for å bygge opp et akademisk fagmiljø. Det tar tid å bygge et robust og stabilt fagmiljø som leverer forskning av høy kvalitet. I samarbeid med NHH og Skatt vest, er målet å få rekruttert til sammen tre ph.d.-stillinger i løpet av 2016/2017, og det planlegges å rekruttere til fast stilling. Det samarbeides også med Universitetet i Stavanger med sikte på veiledningsressurser slik at det blir bygget opp og utviklet et skatterettsmiljø på Vestlandet.

4.2 PRIORITERT FORSKNINGSSAMARBEID MED ANDRE FORSKNINGSINSTITUSJONER SAMT SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIV – LOKALT, NASJONALT OG INTERNASJONALT

Ett av de prioriterte forskningssamarbeidene lokalt er Senter for konkurransepolitikk (BECCLE – Bergen Center for Competition Law and Economics). Senteret er et samarbeid med Institutt for økonomi (UiB), NHH og Det juridiske fakultet, med tette faglige kontakter til Konkurransetilsynet, SNF, CMI og UiO. Senteret ble evaluert av UiB 2015 og besluttet videreført i den neste femårsperioden.

Finansjuridisk Forum er en arena der jurister fra bank- og finansnæringen og fra formuerettsmiljøet ved fakultetet møtes for å holde hverandre faglig oppdatert.
Som nevnt under punkt 4.1.1, har samfunns- og næringslivsforskning en sentral plass i prosjektet «Strafferettssystemets funksjonalitet». Her inngår samarbeid med sentrale aktører i strafferettspleien, som representanter fra Riksadvokaten, Justis- og beredskapsdepartementet og kriminalomsorgen, i tillegg til andre forskningsinstitusjoner i Norge og i Norden.

Internasjonalt har fakultetet planer om å styrke samarbeidet med Kina, India, Nord-Amerika og Russland gjennom forskerutveksling, workshops, delegasjonsreiser og felles forskningsprosjekter (se også punkt 3.6 i forbindelse med forskerutdanningen når det gjelder samarbeid med Kina og India). Blant annet arbeider fakultetet for å etablere et kinesisk-europeisk forskningsprosjekt om rettssikkerhet og uavhengige domstoler. Når det gjelder samarbeidet med Kina, ønsker fakultetet å tilby kortere seminar om aktuelle rettslige problemstillinger for næringslivsaktører som har eller planlegger aktivitet i Kina.
Gjennom eksternfinansierte prosjekter pågår det samarbeid med flere forskningsmiljø i Norden og Europa, Nord-Amerika, i tillegg til Sør-Afrika.

4.3 ARBEID FOR MOBILISERING OG ØKT DELTAKELSE I HORIZON2020 OG ANNEN EKSTERN FINANSIERT VIRKSOMHET

Som nevnt under punkt 2.3, jobbes det målrettet med tanke på å øke den eksterne prosjektporteføljen både når det gjelder HORIZON2020 og annen eksternfinansiert virksomhet.
Tiltak*: Fakultetet skal bidra med minst én søknad i forbindelse med de aktuelle utlysingene i regi av Norges forskningsråd og for øvrig arbeide systematisk mot øvrige finansieringskilder*

I 2015 deltok fakultetet i 13 søknader til Forskningsrådet. Disse var rettet mot så å si alle de aktuelle utlysingene. Planen er å opprettholde samme omfang av søknader mot Forskningsrådet også i 2016 (mot søknadsfristen i februar deltok fakultetet i 3 søknader om nye forskningsprosjekter).

Flere av de kommende utlysingene i regi av Norges forskningsråd vil være relevante for fakultetet. Dette gjelder i hovedsak de helserelaterte programmene (BEDRE HELSE, GOD BEHANDLING, HELSEVEL), de hav- og klimarelaterte programmene (KLIMAFORSK, MARINFORSK, POLARPROG og MILJØFORSK), de utviklingsrelaterte programmene (GLOBVAC, NORGLOBAL) og demokratiforskningsprogrammet DEMOS.

For øvrig har fakultetet, i likhet med de siste årene, som mål å levere minst to søknader i forbindelse med den årlige utlysingen i regi av FRIPRO («Fri prosjektstøtte») og én søknad til Finansmarkedsfondet (organisert under Forskningsrådet).

Tiltak: Fakultetet skal delta i minst én søknad mot HORIZON2020 per år, i første omgang som partner

Fakultetet er partner i en søknad mot HORIZON2020 (med søknadsfrist i februar 2016). Søknaden gjelder rettslige reguleringer knyttet til flerbruk av havrommet («multi-use of the ocean's marine space, offhsore and near-shore») og koordineres av SINTEF. I tillegg er fakultetet partner i en søknad om et Jean Monnet-nettverk knyttet til rettslige utfordringer om kunstig befruktning (også med søknadsfrist i februar inneværende år). Søknaden koordineres av Erasmus University Rotterdam. Samtidig jobbes det systematisk med tanke på å fremme en ERC-søknad i 2017 (Excellence Science – European Research Council).

4.4 TVERRFAGLIGE OG FLERFAGLIGE INITIATIV OG SATSNINGER (PÅGÅENDE OG PLANLAGTE).

I sammenheng med Senter for konkurransepolitikk (BECCLE) og satsingsområdene konkurranse- og markedsrett og formuerett, inngår det samarbeid med ulike økonomiske fag.

Det vises for øvrig til punkt 4.1.2. når det gjelder samarbeidet mellom Nasjonalbiblioteket for å forske på Landsloven av 1274 frem mot 750-årsjubileet i 2024.

Flere av de eksternfinansierte prosjektene har også samarbeid med samfunnsvitenskapelige fag, og naturvitenskapelige fag som biologi og medisin.

4.5 PRIORITERTE INVESTERINGER I FORSKNINGSINFRASTRUKTUR (OPPGRADERINGER/NYINVESTERINGER) OG TILTAK FOR OPTIMALISERT UTNYTTELSE OG TILGJENGELIGGJØRING AV INFRASTRUKTUR FOR INTERNE OG EKSTERNE BRUKERE

Forskerne ved Det juridiske fakultet har tilgang til relevant forskningslitteratur som sin fremste infrastruktur. Bruk av ressurser på bibliotek for juridiske fag er derfor meget viktig for rettsvitenskapelig forskning ved UiB. Fakultetet støtter regelmessig biblioteket med midler til bokkjøp.

Dragefjellet lærings- og formidlingssenter er en viktig del av infrastrukturen ved fakultetet. Senteret har som ambisjon å digitalisere også noe av forskningen som skjer ved fakultetet gjennom blant opptak og digitalisering av forskning og forskningskonferanser. Senteret har videre planer om å digitalisere forskningsaktiviteter i regi av forskergruppene og presentere dette på fakultetets hjemmesider. Senteret tilbyr også sine tjenester overfor andre forskningsmiljø ved UiB.

Tiltak: Søknad til INFRASTRUKTUR-programmet i Forskningsrådet

Med utgangspunkt i Landslovsprosjektet planlegges det en søknad mot INFRASTRUKTUR-programmet i Norges forskningsråd med søknadsfrist i oktober 2016. Formålet med søknaden er å utvikle en digital plattform for å gjøre alle manuskriptene av Landsloven tilgjengelig og på denne måten legge til rette for nasjonal og internasjonal forskning. Plattformen vil også fungere som en formidlingsarena for forskningsresultat.

5. Internasjonalisering

<u>Tiltak</u>: Øke forskermobiliteten ved å bringe internasjonale forskere til fakultetet og ved at egne forskere reiser utenlands i tillegg til å la yngre forskere presentere på engelsk

Handlingsplan for internasjonalisering 2014-15 gjelder inntil det utarbeides ny plan som synkroniseres med ny strategiplan både for UiB og for fakultetet for perioden 2016-2020.

Forskningsmiljøene ved fakultetet er aktive med tanke på å invitere internasjonalt anerkjente forskere. Som regel er det snakk om kortere opphold på rundt en uke. I 2015 hadde fakultetet kun 2 internasjonale gjesteforskere med opphold på mer enn tre måneder, og det er ønskelig at omfanget av lengre gjesteforskeropphold vil øke framover.

Når det gjelder utenlandsopphold i forbindelse med fakultetets egne forskere, er disse i all hovedsak av kortvarig karakter. UiB vil i inneværende vårsemester mobilisere forskningsmiljøene med tanke på å øke deltakelsen i mobilitetsprogrammet Marie Skłodowska-Curie.

Fakultetets ph.d.-stipendiater oppfordres til utenlandsopphold, og tendensen er at dette blir stadig vanligere. Denne type forskningsopphold finansieres dels gjennom Meltzer prosjektstipend, dels gjennom FUs midler og ikke minst gjennom BOA-prosjekter som stipendiatene måtte være knyttet til. Tendensen er flere kortere forskningsopphold snarere enn lange utenlandsopphold.

Ordningen som ble innført i fjor når det gjelder årlig annuum for stipendiater, vil bli evaluert i løpet av 2016 (jf punkt 2.3).

Fakultetet vil også i 2016 fortsette det gode samarbeidet med Kina, India, Russland og Nord-Amerika både når det gjelder forskningssamarbeid generelt og også når det gjelder aktiviteter knyttet til fakultetets ph.d.-stipendiater (særskilt Kina og India).

Når det gjelder internasjonal publisering, ble det i 2015 produsert to ph.d.-avhandlinger på engelsk (av fire), 21 tidsskriftartikler og 18 antologibidrag. Dette var en samlet nedgang fra 2014 da det ble publisert 15 tidsskriftsartikler og 35 antologibidrag på engelsk (inkl. et par på tysk). Det skjedde en markert økning i publisering på ikke-skandinaviske språk fra 2012/2013 til 2014, da antallet publikasjoner i 2012 og 2013 var på henholdsvis 21 og 20 (inkl. henholdsvis 2 og 1 ph.d.-avhandling). Målet er å opprettholde dette nye omfanget av internasjonal publisering også i 2016, og øke ytterligere i årene fremover.

6. Forskningsformidling

6.1 TILTAK SOM KAN STYRKE PUBLISERING

Det er ikke iverksatt særskilte tiltak i 2016 for å styrke den vitenskapelige publiseringen ved fakultetet. Imidlertid ligger det en implisitt forventning om at alle i den vitenskapelige staben over tid skal og bør bidra i den rettsvitenskapelige diskursen ved å publisere artikler i fagfellevurderte tidsskrifter, antologier og monografier. For publisering på engelsk og andre ikke-skandinaviske språk stiller fakultetet opp med den nødvendige språkvasken.

Publisering i godkjente såkalt nivå 1- og nivå 2-publiseringskanaler gir fakultetet inntekter. 2013 og 2014 var begge rekordår i antall publikasjonspoeng ved fakultetet, poengene for 2015 er ikke ferdigregistrert/opptelt. Det er publisert 25 artikler, én ph.d.-avhandling, og én antologi på engelsk fra fakultets forskere i løpet av 2015. En foreløpig oversikt tilsier at det utgjør ca. 25 % av produksjonen – i antall. Det er forventet at denne positive utviklingen fortsetter i 2016.

6.2 DRAGEFJELLET LÆRINGS- OG FORMIDLINGSSENTER

Tiltak: Formidle fakultets forskningsaktiviteter

Læringssenteret fortsetter som i 2015, med omfattende produksjon av videoer som formidler forskningen ved fakultetet, både gjennom opptak fra symposier, seminarer og konferanser, men også med egne tilrettelagte produksjoner om særskilte forskningsprosjekter m.m.. Det gjøres også oppdrag for andre enheter ved UiB, mot betaling.

Avhengig av disputasdeltakernes godkjenning, er det planlagt å filme disputaser i 2016.

6.3 KONFERANSER OG SEMINARER i 2015 (ikke uttømmende)

- Mars – Riezlern-seminaret - formuerett
- 6. april - Tverrfaglig blikk på risiko (konferanse) http://www.uib.no/jur/95757/tverrfaglig-blikk-p%c3%a5-risiko
- 21.-22. april – BECCLEs årlige konferanse om konkurransepolitikk http://www.uib.no/jur/95607/beccles-%c3%a5rlige-konferanse-om-konkurransepolitikk
- 9. september - Alumnusdagen ved fakultetet
- 10. september – Alumnusdagen ved UiB http://www.uib.no/alumni/94974/alumnusdagen-sett-av-10-september
- Oktober – Bergen Lecture in Criminal Law (årlig forelesning med påfølgende seminar)

6.4 FAGLIG-PEDAGOGISK DAG, FORSKNINGSDAGENE, ALUMNI

Tiltak: Delta med foredrag på Faglig-pedagogisk dag

Faglig-pedagogisk dag blir avholdt hvert år den første fredagen i februar. Lærere fra videregående skoler i Hordaland kommer for å få faglig påfyll fra UiBs forskere med til sammen 70-80 foredrag. Det juridiske fakultet bidrar i 2016 med følgende fem foredrag:

- Forebygging av terrorisme, forsker Ragnar Auglend
- Dispensasjon frå byggjeforbodet i 100-metersbeltet - er kommunane for slepphendte? , professor Ingunn Myklebust
- Samfunnsvern eller straff som fortjent? , ph.d.-stipendiat Marte Habberstad Mo
- Er FNs flyktningkonvensjon utdatert?, professor Terje Einarsen
- Rettsmekling - Konfliktløsning etter skreddersøm i domstolene? , førsteamanuensis Camilla Bernt

Under Faglig-pedagogisk dag i 2016 er det mulig at det blir et innslag eller to med tverrfaglig formidling, og deltakelse fra Det juridiske fakultet.

<u>Tiltak:</u> Delta på Forskningsdagene

Det juridiske fakultet er sammen med Det psykologiske fakultet blitt utpekt av universitetsledelsen til å være UiBs representanter som såkalte samarbeidsfakulteter under Forskningsdagene 2016. Det innebærer konkret at fakultetet vil stille med professor Ernst Nordtveit som leder av programkomiteen for Foredrag og debatt, stille med en stasjon på Forskningstorget på Festplassen, samt oppfordre fakultetets stipendiater til å stille opp i Forsker Grand Prix.

<u>Tiltak:</u> Arrangere Alumnusdag

Fakultetet vil for tredje år på rad arrangere en lokal alumnusdag. Denne gangen blir datoen fredag 9. september. Opplegget vil bli omtrent som i 2015, med et seminar fulgt av sosialt samvær med mat og drikke med etterfølgende fest på Fjøset. Advokatforeningen kom med som medarrangør i 2015, og vil være med også i 2016. Vi samarbeider med studentforeningene Club Jur, Culpa og Force Marsjør om den tekniske gjennomføringen.

UiBs sentrale alumnusdag finner sted i universitetsaulaen lørdag 10. september. Fakultetet vil være representert av postdoktor Maja Janmyr i en tverrfaglig samtale om flyktningkrisen.